

การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เพื่อเพิ่ม ผลลัพธ์การอ่านจับใจความของนักเรียน : การวิเคราะห์อภิมาน

A synthesis of instructional research employing SQ4R technique for
improving student reading comprehension outcomes: A meta-analysis

กมลพร สิบมู¹ ศิวะพร ภูพันธ์² และกมลทิพย์ ศรีหาเศษ³

Kamolporn Sibmoo, Siwaporn Poopan, and Kamontip Srihaset

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Student (M.Ed.) Educational Research, Department of Educational Evaluation and
Research, Faculty of Education, Ramkhamkhaeng University

Corresponding author, E-mail: Knab_mua@hotmail.com

² อาจารย์ ดร. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Associate Professor Dr., Department of Education, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Mahidol University E-mail: greatsiwa@gmail.com

³ อาจารย์ ดร. ภาควิชาการประเมินและการวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Lecturer, Ph.D., Department of Educational Research and Evaluation,
Faculty of Education, Ramkhamkhang University E-mail: ksrihaset@gmail.com

Received: April 9, 2019; Revised: August 5, 2019; Accepted: August 19, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ (2) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการแจกแจงขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ และ (3) เพื่อวิเคราะห์ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ โดยจำแนกตามคุณภาพงานวิจัย และระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 – 2560 จำนวน 12 เล่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเลขคณิต โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ คุณลักษณะของงานวิจัยที่เป็นตัวแปรจัดประเภท คือ (1) ด้านคุณลักษณะข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย พบว่า ปีที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัยมากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2556 (33.30%) ซึ่งเป็นสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนมากที่สุด (66.70%) มหาวิทยาลัยที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (25.00%) และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (25.00%) งานวิจัยทั้งหมดเป็นงานวิจัยระดับมหาบัณฑิต (100.00%) (2) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ พบว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด คือ เพื่อสร้างและศึกษาคุณภาพนวัตกรรม (91.70%) แบบแผนการทดลองมากที่สุด คือ แบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง (75.00%) สมมติฐานการวิจัยมากที่สุด คือ แบบมีทิศทาง (83.30%) ระดับช่วงชั้นของตัวอย่างการวิจัยมากที่สุด คือ ช่วงชั้นที่ 2 (50.00%) เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมากที่สุด คือ แบบสอบ/แบบวัด (83.30% และ 91.70% ตามลำดับ) (3) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านวิธีการวิจัย พบว่า มีการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลลัพธ์การอ่านจับใจความก่อนเรียน (pretest) และหลังเรียน (posttest) มากที่สุด (91.70%) มีการดำเนินการสุ่ม โดยเป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรมากที่สุด (58.30%) ผลการทดสอบสมมติฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 มากที่สุด (66.7%) และ (4) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่า งานวิจัยมีคุณภาพของงานวิจัยดีมาก มากที่สุด (58.30%)

2. ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยในภาพรวม พบว่า งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยคุณภาพอยู่ในระดับดี ($M = 3.15$)

3. ค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยในการทดสอบสมมติฐาน มี 12 ค่า ซึ่งผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณภาพงานวิจัย พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลของงานวิจัย ทั้ง 2 กลุ่ม (คุณภาพของงานวิจัยในระดับดีมาก และคุณภาพของงานวิจัยในระดับดี) มีค่าขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน ($t = 4.04, p = .72$) นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัว ระดับช่วงชั้นของตัวอย่างการวิจัย พบว่า งานวิจัยที่ทำการศึกษากับตัวอย่างการวิจัย ทั้ง 4 ช่วงชั้น มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน ($F = 0.42, p = .75$)

คำสำคัญ : การวิเคราะห์ห่อภิมาณ เทคนิค SQ4R การอ่านจับใจความ

Abstract

The purposes of this research were (1) to analyze the characteristics of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension, (2) to analyze the distribution of effect sizes of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension, and (3) to compare the effect sizes of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension under different research quality groups and different educational stages. The research reports used for synthesis were 12 educational theses employing SQ4R technique for reading comprehension, which published during

2011 – 2017. The data were analyzed with descriptive statistics, t-test, and analysis of variance (one-way ANOVA). The research findings were as follows:

1. For meta-analysis, (1) the characteristic of theses in terms of discrete variables found that most of educational theses employing SQ4R technique for reading comprehension were published in 2013 (33.30%). In regard of the field of study, these theses mostly from the field of curriculum and instruction (66.70%), in which most of them were from Mahasarakham University (25.00%) and Rajabhat Maha sarakham University (25.00%). Moreover, all of them were master's theses (100.00%). (2) The characteristic of theses in terms of substantive found that the majority of research objectives were to develop and explore the quality of innovation (91.70%), in which most of them were employed the one-group pretest- posttest design (75.00%), mostly generated a directional hypothesis (83.30%). With these, mostly conducted in the second educational stage (50.00%). In regard of the instrument, the tests were employed for measuring the independent variables and dependent variables (83.30% and 91.70%, respectively). (3) The characteristic of theses in terms of research methodology found that these theses mostly compared the reading comprehension outcomes between the pretest and posttest (91.70%). Most of them employed a random selection (58.30%), and the majority of them (66.7%) had a significant at .01 level. (4) The characteristic of theses in terms of research quality found that the majority of theses (58.30%) had a good quality.

2. Overall, the quality assessment of theses was at a good level ($M = 3.15$).

3. There were 12 values of effect sizes for hypothesis testing. For comparing the effect size of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension, the findings indicated that there was not a statistically significant difference of effect size of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension under research quality groups; good and excellent ($t = 4.04, p = .72$). Furthermore, it also revealed that there was not a statistically significant difference of effect size of instructional research employing SQ4R technique for reading comprehension among four different educational stages ($F = 0.42, p = .75$).

Key words: meta-analysis, SQ4R technique, reading comprehension

บทนำ

การอ่านจับใจความนับเป็นหัวใจของการอ่าน ซึ่งจะเป็นผลให้เข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ การเก็บใจความสำคัญ จะเป็นพื้นฐานสำหรับความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ วิจาร์ณ หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษในเรื่องนั้นๆ ต่อไป การอ่านจับใจความจึงมีความจำเป็น เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ดียิ่งขึ้น (พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ, 2535) ในขณะเดียวกัน พิรุณเทพ เพชรบุรี

(2559) ได้อธิบายถึงทักษะการอ่านจับใจความว่าเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

การสอนอ่านแบบ SQ4R นับเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการสอนการอ่าน ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นโดย Robinson ในปี ค.ศ.1970 ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ Survey (ขั้นสำรวจ) Question (ขั้นตั้งคำถาม) Read (ขั้นอ่านอย่างละเอียด) Record (ขั้นจดบันทึก) Recite (ขั้นสรุปใจความสำคัญ) และ Reflect (ขั้นวิเคราะห์วิจารณ์) ทั้งนี้ การสอนอ่านแบบ SQ4R มีประโยชน์ คือ ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่าน เพราะมีการใช้คำถาม การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ทำให้สามารถสรุปประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องได้อย่างรวดเร็ว เพราะการใช้คำถามจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความพยายามในการอ่าน เพื่อค้นหาคำตอบ อันนำไปสู่การสรุปสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างตรงประเด็นและมีความชัดเจน (ธารทิพย์ แก้วเหลี่ยม, 2556 อ้างถึงใน พิรุณเทพ เพชรบุรี, 2559)

ในปัจจุบันการสอนอ่านแบบ SQ4R ถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย และครอบคลุมทุกระดับชั้น โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เพื่อเพิ่มผลลัพธ์การอ่านจับใจความผู้เรียน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ ไกรสร ประดับเพชร (2561) ที่ได้ทำการพัฒนาแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์ งานวิจัยของ พิรุณเทพ เพชรบุรี (2559) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และงานวิจัยของ ธิดา บุษามสาย (2559) ที่ได้ทำการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นต้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความของนักเรียน พบว่า ในอดีตที่ผ่านมาเมื่อนักวิจัยได้ทำการศึกษา/นวัตกรรมการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความของนักเรียนอย่างแพร่หลาย ในการที่นักวิจัยจะตอบปัญหาวิจัยเพื่อให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพ จำเป็นต้องอาศัยวิธีวิทยาการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการหนึ่ง คือ การสังเคราะห์งานวิจัย (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) สำหรับการวิเคราะห์ห่อภิมาณ นับเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณแบบหนึ่ง ที่นักวิจัยนำงานวิจัยซึ่งศึกษาปัญหาเดียวกันมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสังเคราะห์ให้ได้ข้อสรุปที่มีความกว้างขวาง กลุ่มเล็กกว่าผลงานวิจัยแต่ละเรื่อง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความในประเทศไทยด้วยการวิเคราะห์ ห่อภิมาณ และสรุปภาพรวมขององค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพด้านการอ่านของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการแจกแจงขนาดอิทธิพลของการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R
3. เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของขนาดอิทธิพลของงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ โดยจำแนกตามคุณภาพงานวิจัยและระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย

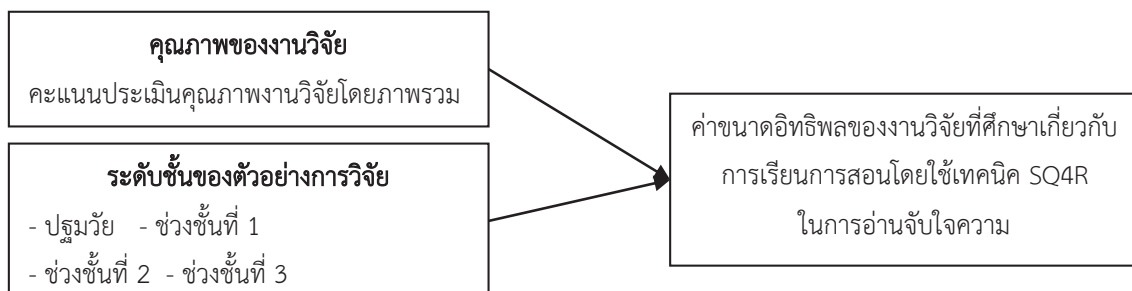
ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์ที่ทำเสร็จเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2554-2560

ในการศึกษาครั้งนี้ จำแนกตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยออกเป็น 4 ด้าน คือ (1) คุณลักษณะข้อมูลทั่วไปของงานวิจัย (2) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ (3) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านวิธีการวิจัย และ (4) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านคุณภาพของงานวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอกรอบแนวคิดของการวิเคราะห์ห่อถักานเพื่อสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เพื่อเพิ่มผลลัพธ์การอ่านจับใจความของนักเรียน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความในประเทศไทย ที่ทำเสร็จเรียบร้อยในปี พ.ศ. 2554-2560

ตัวอย่างการวิจัย คือ วิทยานิพนธ์ทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ซึ่งตีพิมพ์ตั้งแต่ พ.ศ. 2554-2560 จำนวน 12 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกงานวิจัยโดยมีเกณฑ์ ดังนี้

1) วิทยานิพนธ์ที่เป็นงานวิจัยทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ที่สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูลออนไลน์ในโครงการเครือข่ายห้องสมุดในประเทศไทย หรือ Thai Library Integrated System (ThaiLis)

2) วิทยานิพนธ์ที่มีการรายงานค่าสถิติพื้นฐาน และสถิติที่มาจากการทดสอบนัยสำคัญที่เพียงพอต่อการนำไปใช้คำนวณค่าขนาดอิทธิพล

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ดังนี้

1) แบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่ 1* เป็นแบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการพิมพ์และนักวิจัย รายละเอียดด้านเนื้อหาสาระ และระเบียบวิธีที่ใช้ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ และ *ส่วนที่ 2* เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่เป็นรายงานค่าสถิติรายละเอียดการทดสอบสมมติฐานและผลการวิจัย

2) แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย เป็นแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ ที่ผู้วิจัยปรับปรุงพัฒนามาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ได้แก่ นางลักษณ์ วิรัชชัย (2552) รัตนา จันสกุล (2547) วรณี อริยะสินสมบุรณ์ (2544) และภริณี วัชรสินธุ์ (2544) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (rubric)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์อภิमान เป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคุณลักษณะของงานวิจัยในด้านต่างๆ ประกอบด้วย (1) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพิมพ์/ผู้วิจัย (2) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ (3) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านวิธีการวิจัย และ (4) คุณลักษณะของงานวิจัยด้านคุณภาพของงานวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคุณลักษณะของงานวิจัย ที่เป็นเป็นตัวแปรจัดประเภท ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

2) การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคุณลักษณะของงานวิจัย ที่เป็นเป็นตัวแปรต่อเนื่อง ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean: M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) ค่าต่ำสุด (minimum: Min) ค่าสูงสุด (maximum: Max) ค่าความเบ้ (skewness: Sk) ค่าความโด่ง (kurtosis: Ku)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรต้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อ

จำแนกตามคุณภาพของงานวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ค่าที (independent t-test) และ (2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance: ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของงานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์อภิमान

1.1 คุณลักษณะของงานวิจัยด้านการพิมพ์/ผู้วิจัย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวน 12 เล่ม งานวิจัยทั้งหมด เป็นงานวิจัยในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 100.00) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยที่ตีพิมพ์ระหว่าง ปี พ.ศ. 2554 – 2560 โดยปีที่ตีพิมพ์งานวิจัยมากที่สุด คือ ปี พ.ศ. 2556 (ร้อยละ 33.30) สถาบันที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ร้อยละ 25.00) และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (ร้อยละ 25.00) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่ผลิตจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ร้อยละ 66.70) รองลงมาคือ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย (ร้อยละ 16.70) สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา (ร้อยละ 8.30) และ สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ร้อยละ 8.30) งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีจำนวนเฉลี่ยแล้วมีจำนวนหน้าทั้งหมด 190 หน้า มีจำนวนหน้าไม่รวมภาคผนวกเฉลี่ย 100

1.2 คุณลักษณะของงานวิจัยด้านเนื้อหาสาระ งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อสร้างและศึกษาคุณภาพนวัตกรรม (ร้อยละ 91.70) งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีแบบแผนการทดลองแบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้ง (ร้อยละ 75.00) และส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่มีสมมติฐานการวิจัยแบบมีทิศทาง (ร้อยละ 83.30) งานวิจัยที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ร้อยละ 50.00) ส่วนใหญ่ใช้เครื่องมือวัดตัวแปรตาม คือ แบบสอบ/แบบวัด (ร้อยละ 91.70) สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรอิสระมากที่สุด คือ แบบสอบ/แบบวัด (ร้อยละ 83.30)

1.3 คุณลักษณะด้านระเบียบวิธีวิจัย งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ส่วนใหญ่มีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Independent t-test (ร้อยละ 83.30) โดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน แตกต่างกันที่ระดับ .01 (ร้อยละ 66.70) รองลงมา คือ การสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน แตกต่างกันที่ระดับ .05 (ร้อยละ 25.00)

1.4 คุณลักษณะด้านคุณภาพของงานวิจัย คุณภาพของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($M = 3.15$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.64 ถึง 3.52 เมื่อจำแนกคุณภาพของงานวิจัย พบว่าสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ งานวิจัยที่มีคุณภาพดีมาก (ร้อยละ 58.30) และงานวิจัยที่งานวิจัยมีคุณภาพดี (ร้อยละ 41.70)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามคุณภาพของงานวิจัย และระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อจำแนกตามคุณภาพของงานวิจัย ด้วยสถิติทดสอบ t (t-test) พบว่า งานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยคุณภาพของงานวิจัย ทั้ง 2

กลุ่ม (คุณภาพของงานวิจัยในระดับดีมาก และคุณภาพของงานวิจัยในระดับดี) มีค่าขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน ($t = 4.04, p = .72$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามคุณภาพของงานวิจัย

ระดับคุณภาพของงานวิจัย	ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล			t	p
	n	D	SD		
ดีมาก	7	2.99	1.72	4.04	0.72
ดี	5	6.03	3.28		

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) พบว่างานวิจัยที่ทำการศึกษากับตัวอย่างการวิจัย ทั้ง 4 ช่วงชั้น (ช่วงชั้นปฐมวัย ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และ ช่วงชั้นที่ 3) มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน ($F = 0.42, p = .75$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล จำแนกตามระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย

ระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย	ค่าเฉลี่ยของค่าขนาดอิทธิพล			F	p
	n	d	SD		
ปฐมวัย	1	5.27		0.42	0.75
ช่วงชั้นที่ 1	2	2.50	2.28		
ช่วงชั้นที่ 2	6	5.01	3.35		
ช่วงชั้นที่ 3	3	3.5933	2.71		

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อจำแนกตามคุณภาพของงานวิจัย ด้วยสถิติทดสอบ t (t-test) พบว่า งานวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยคุณภาพของงานวิจัย ทั้ง 2 กลุ่ม (คุณภาพของงานวิจัยในระดับดีมาก และคุณภาพของงานวิจัยในระดับดี) มีค่าขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธ์ และคณะ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน : การวิเคราะห์ห่อภิมาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยที่ทำการศึกษาระดับปริญญาโทในการสอนในด้านการตีพิมพ์และวิจัย ด้านเนื้อหาสาระของงานวิจัย และด้านระเบียบวิธีวิจัย 2) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนจำแนกตามประเภทรูปแบบการสอน 3) เปรียบเทียบประสิทธิภาพการสอนที่จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะของงานวิจัย แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มีประสิทธิภาพสูงกว่ารูปแบบการสอนประเภทอื่นๆ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพล เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของตัวอย่างการวิจัย ให้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ งานวิจัยที่ทำการศึกษากับตัวอย่างการวิจัย ทั้ง 4 ช่วงชั้น ได้แก่ ช่วงชั้นปฐมวัย ช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 และ ช่วงชั้นที่ 3 มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกช่วงชั้น ซึ่งสอดคล้องกับ Spark Student Paper and Academic Research Kit (Djudin และ Amir, 2018) ที่ได้อธิบายว่าเทคนิค SQ4R สามารถใช้ได้กับผู้เรียนปกติทั่วไป ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นผู้เรียนในระดับโรงเรียนหรือในระดับมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ ในระดับชั้นปฐมวัย มีค่าขนาดอิทธิพลสูงที่สุด ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เมื่อผู้สนใจนำเทคนิค SQ4R ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอ่านจับใจความ ในระดับชั้นปฐมวัย หรือครูสามารถนำโมเดลเดียวกันไปใช้แล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างระดับชั้นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาของนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความในประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรนำงานวิจัยจากต่างประเทศ เพิ่มเติมในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความที่มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ โดยให้ค่าดัชนีมาตรฐานที่บอกค่าขนาดอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม ทั้งนี้ ในการวิจัยครั้งต่อไป สามารถเลือกใช้ในการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (qualitative synthesis) ในการสังเคราะห์งานวิจัยโดยการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความในส่วนที่เป็นนามธรรม โดยการอธิบายเชิงเนื้อหา การทำความเข้าใจธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ข้อค้นพบ และเนื้อหาของการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ รวมถึง ความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

3. การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ห่อภิมาณ ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณ ทั้งนี้ ในการวิจัยครั้งต่อไป สามารถออกแบบการสังเคราะห์งานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์กระบวนการทางปัญญาภิมาณ (meta-cognitive analysis) ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัย ที่ใช้ทั้งวิธีการสังเคราะห์เชิงคุณภาพและวิธีการสังเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือ มีความเป็นปรนัย และสามารถอธิบายส่วนที่เป็นนามธรรมได้ ซึ่งจะทำให้สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านจับใจความ มีคุณค่า มีความครอบคลุม และมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสร ประดับเพชร. (2561). การพัฒนาแบบฝึกทักษะร่วมกับเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไตรคามประชาสรรค์. สืบค้น 5 กุมภาพันธ์ 2562. จาก http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25611231_105007_4812.pdf.
- ธิดา บุษามสาย. (2559). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น จังหวัดกาญจนบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 9(3), 191-204.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *การวิเคราะห์อภิมาน (meta – analysis)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. (2552). รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย: การวิเคราะห์อภิมาน (Meta – analysis). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พันธุ์ทิพา หลาบบุญเลิศ. (2535). *ภาษาไทย 3*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พริ้นเทพ เพชรบุรี. (2559). ผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอุปมา/เปรียบเทียบ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ: คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภริณี วัชรสินธุ์. (2544). *การวิเคราะห์อภิมานงานวิจัยเฉพาะรายของผลการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก: การวิเคราะห์เปรียบเทียบการประมาณค่าขนาดอิทธิพล 3 วิธี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.
- รัตนา จันสกุล. (2547). *การสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น: การวิเคราะห์อภิมาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.
- วรรณิ อริยะสินสมบูรณ์. (2544). *การสังเคราะห์งานวิจัยในสาขาจิตวิทยาการศึกษา: การวิเคราะห์อภิมาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาวิจัยการศึกษา.
- Djudin, T. & Amir, R. (2018). Integrating SQ4R technique with graphic postorganizers in the science learning of earth and space. *Jurnal Pendidikan IPA Indonesia*, 1, 76 – 84.
- Khusniyah, N. L., Rasyid, Y., & Lustyantje, N. (2017). Improving English Reading Comprehension Ability through Survey, Questions, Read, Record, Recite, Review Strategy (SQ4R). *English Language Teaching*, 10(12), 202–211.
- Wong, L. (2009). *Essential study skills* (6th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company